

Alle bedrijven die bezoekers ontvangen doen er goed aan om het Keurmerk Zoönosen te behalen.

FOTO: TWAN WIERMANS

Voor alle bedrijven Keurmerk Zoönosen

Sinds de Q-koortsuitbraak is er veel aandacht voor zoönosen. Bedrijven met een publieksfunctie wordt dringend geadviseerd het Keurmerk Zoönosen te behalen.

CARLIJN KAPPERT en YONI PASMAN, respectievelijk medewerker sector kleine herkauwers en redacteur bij de Gezondheidsdienst voor Dieren

In de editie van Veehouder en Veearts van april was er aandacht voor wat u kunt laten en doen om zoönosen te voorkomen. Na de Q-koortsuitbraak is er meer aandacht bij dierhouders en erfbetreders voor van dier op mens overdraagbare aandoeningen. De GD heeft destijds een Keurmerk Zoönosen ontwikkeld dat met name bedoeld was voor gemengde bedrijven met een publieksfunctie. Vanwege de vraag naar het keurmerk door andere typen veehouderijbedrijven heeft de GD

besloten het keurmerk uit te breiden. Dat aandacht voor zoönosen belangrijk is voor veel veehouders, blijkt alleen al uit de vele aanvragen voor het Keurmerk Zoönosen. Inmiddels zijn meer dan duizend keurmerken uitgereikt. En dat geldt niet alleen voor kinder- of zorgboerderijen: er komen bij de GD ook aanvragen binnen van SVR-campings, pensionstallen, agrarische kinderdagverblijven, geitenbedrijven en activiteitenboerderijen.

Oorsprong

Het Keurmerk Zoönosen richtte zich bij de invoering in 2009 aanvankelijk op gemengde bedrijven met een publieke functie. De huidige voorwaarden focussen vooral op kinder- en zorgboerderijen, bedrijven waar vaak veel verschillende diersoorten rondlopen. De checklist sluit minder goed aan op bedrijven met één diersoort, waardoor het in de praktijk soms lastig is om deze in te vullen.

Zorgboerderij

Waar veel contact is tussen mens en dier, is de kans dat mensen in contact komen met ziektekiemen van dieren groter. Daarom is het belangrijk dat zorg- en kinderboerderijen, maar ook andere bedrijven met een publieke functie, zich bewust zijn van de risico's. Juist deze bedrijven vragen daarom het keurmerk aan om aan te tonen dat ze bewust bezig zijn met zoönosen en de kans op besmetting zo veel mogelijk proberen te voorkomen. Op sommige bedrijven blijkt dit lastig te zijn, zoals op Zorgboerderij De Buitenkans in Bakkum, waar voornamelijk paarden lopen. Eigenaresse Erica van Leeuwen heeft het keurmerk wel, maar merkt dat het behalen van het maximaal aantal punten voor haar bedrijf bijna onmogelijk is. "Er zitten vragen bij die voor ons bedrijf niet aan de orde zijn, bijvoorbeeld over vaccinatie bij geiten. Als een vraag niet relevant is, vervalt deze. Het keurmerk zou zo aangepast moeten worden dat de vragen relevant zijn voor ons type bedrijf. Op die manier is verslaglegging voor zo'n keurmerk een goede check voor je bedrijf." Bij De Buitenkans zorgen jongvolwassenen met een verstandelijke beperking voor de dieren. Vanwege het vele contact tussen mens en

'Je moet je bewust zijn van de risico's van je bedrijf'

dier is het bij het bedrijf van Van Leeuwen wel van groot belang om bewust om te gaan met zoönosen. Dat doet ze dan ook. "We hebben een net bedrijf. Het keurmerk zou zo aangepast moeten worden dat we binnen de grenzen van ons bedrijf genoeg punten kunnen halen."

Boerderijeducatie

Ook José Groot Koerkamp van Educaboerderij in Harfsen loopt hier tegenaan. Het bedrijf, dat ze samen met haar man en kinderen runt, heeft ongeveer 110 melkkoeien en bijbehorend jongvee. Omdat het bedrijf gericht is op boerderijeducatie voor basisscholen, is het ook voor haar belangrijk om aan te kunnen tonen dat ze er alles aan doen om het zo veilig mogelijk te maken voor de kinderen. "We moeten er rekening mee houden dat dieren ziekten bij zich kunnen dragen. Het keurmerk helpt ons

gericht op kinderboerderijen met schapen en geiten. Het zou beter zijn om verschillende checklists te hebben voor verschillende type bedrijven."

Gebruiksvriendelijker

Om tegemoet te komen aan de vraag van de klant, gaat de GD de checklist van het keurmerk aanpassen. Op deze manier wil de de diergezondheidsorganisatie een breed, eerlijk en toepasbaar keurmerk voor elk type bedrijf aan kunnen bieden. De checklist begint met een algemeen deel en daarnaast komt er voor iedere diersoort een aparte module. Bedrijven hoeven dan naast het algemene deel alleen de module(s) in te vullen voor de aanwezige diersoort(en) en hebben zo altijd de kans om het maximale aantal punten te behalen voor het keurmerk. Het doel is dat bedrijven voor de diersoorten die zij hebben

Het keurmerk zoals afgegeven door de GD.

ILLUSTRATIE: GD

scherp te blijven, steeds alles na te lopen en ieder jaar weer samen met de dierenarts kritisch naar het bedrijf te kijken." Maar ook Groot Koerkamp merkt dat het voor haar bedrijf lastig is om een hoge score te behalen. "Voor mijn gevoel is het meer

laten zien dat zij bewust omgaan met zoönosen. Dat daar behoefte aan is, merkt ook Groot Koerkamp. "Het is goed dat wij als melkveebedrijf met een nevenactiviteit naar de buitenwereld een signaal kunnen afgeven dat we de zaakjes goed op orde hebben." Door de checklist te verbreden met diersoortgerichte vragen kunnen bedrijven als De Buitenkans de punten halen die ze verdienen. Op deze manier krijgt elk type bedrijf een goede weergave van de situatie en kan bij voldoende bewustwording en maatregelen het keurmerk behalen. Van Leeuwen: "Het zou mooi zijn als de voorwaarden zo zijn dat wij ook tien kunnen halen."§

Doel keurmerk

Het Keurmerk Zoönosen is bedoeld voor bedrijven met een publieke functie die aan willen tonen bewust om te gaan met zoönosen. Met het keurmerk laten ze bijvoorbeeld zien dat de stallen schoon zijn, bezoekers op eventuele risico's worden gewezen en dat drachtige dieren apart worden gehouden. Het keurmerk is geen garantie dat zoönosen niet kunnen voorkomen, maar het betekent wel dat het bedrijf bewust bezig is met zoönosen en dat het preventieve maatregelen heeft genomen om besmetting te beperken.